

บทที่ 4

บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเบื้องต้น ผลของรูปแบบรายการวิทยุจากหอกระจายข่าวที่มีต่อการรับสารของผู้ฟัง ในชั้นบทในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดค่าตุ่นประสิทธิ์ สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้คัดต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบรายการวิทยุต่างประเภทจากหอกระจายข่าวซึ่งได้แก่ รูปแบบรายการวิทยุประเภทบรรยาย สนทนา และสื่อพื้นบ้านว่ารายการวิทยุทั้ง 3 รูปแบบนี้ส่งผลต่อการรับสารของประชาชนในชั้นบทแตกต่างกันหรือไม่

2. เพื่อศึกษาว่าประชาชนในชั้นบทที่มีระดับอายุต่างกันจะมีผลการรับสารจากการฟังรายการวิทยุจากหอกระจายข่าวแตกต่างกันหรือไม่

3. เพื่อศึกษาว่า รายการวิทยุจากหอกระจายข่าวที่ต่างประเภทมีผลต่อการรับสารจาก การฟังรายการของประชาชนในชั้นบทที่มีระดับอายุต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่ที่ร่วมกิริยาร่วมระหว่างรูปแบบรายการวิทยุกับระดับอายุ

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้คัดต่อไปนี้

1. วิธีเสนอรูปแบบรายการวิทยุจากหอกระจายข่าวที่มีรูปแบบบรรยาย สนทนาและสื่อพื้นบ้านจะส่งผลต่อการรับสารของประชาชนแตกต่างกัน

2. ประชาชนในชุมชนที่มีระดับอายุต่างกันจะมีผลการรับสารจากการพั่งรายการวิทยุ จากหอกระจายข่าว แยกต่างกัน
3. รายการวิทยุรูปแบบบรรยาย สันทนา และสื่อพื้นบ้านจะส่งผลมากที่สุดต่อประชาชน ที่ระดับอายุต่างกัน หรือมีภาระร่วมระหว่างรูปแบบรายการวิทยุกับระดับอายุ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ซึ่งมีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านในจังหวัดสงขลาจำนวน 3 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 50 คนรวม 150 คน

แบบแผนทางสถิติ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิเคราะห์ทางสถิติแบบแพคเกจเรียลสัมมูร์ฟ 2x3 (ระดับอายุ x รูปแบบรายการต่างประเทศ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รายการวิทยุประเภทบรรยาย, สันทนา และสื่อพื้นบ้าน รูปแบบละ 5 เรื่อง เรื่องละ 5 นาที
2. แบบทดสอบวัดผลการรับสาร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

- 1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองซึ่งประกอบด้วยรายการวิทยุรูปแบบบรรยาย สันทนา และสื่อพื้นบ้าน อย่างละ 5 เรื่อง เรื่องละ 5 นาที
- 1.2 เตรียมแบบสอบถามวัดผลการรับสาร

1.3 เตรียมประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 หมู่บ้านโดยการประชาสัมพันธ์ให้ฟัง
รายการนี้ล่วงหน้า 2 วัน ในเวลาเช้าและเย็น

1.4 ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้านทั้ง 3 หมู่บ้าน เพื่อจัดทำรายชื่อและห้องเรียนของประชาชน
ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปแล้วทำการสุ่มประชาชนอายุ 18-35 ปี หมู่บ้านละ 25 คน อายุ 35 ปี
ขึ้นไป หมู่บ้านละ 25 คน รวมหมู่บ้านละ 50 คน

การทดสอบก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแยกบ้านกันไปตามบ้านเพื่อแจกแบบทดสอบแก่ประชาชนที่ทำการสุ่มไว้
แล้วหมู่บ้านละ 50 คน คนละ 1 ฉบับ โดยให้เวลาในการทำแบบทดสอบประมาณ 30 นาที ในการ
ทดสอบก่อนการพักรายการวิทยุนี้จะทำล่วงหน้าก่อนพักรายการ 7 วัน

2. ขั้นทดลอง

2.1 ให้คัดแยกการหอกระยะขาวออกอาการรายการรูปแบบละ 1 หมู่บ้านใน
เวลา 6.30-6.35 นาฬิกา และเวลา 18.05-18.10 นาฬิกา พร้อมกันทุกวันโดยมีรายละเอียด
ดังนี้

2.1.1 ให้หมู่บ้านประจำบุคคล พักรายการรูปแบบบรรยาย เรื่องที่ 1,2,3,4,5
ใช้เวลา 5 วัน

2.1.2 ให้หมู่บ้านความมืด พักรายการรูปแบบสนทนา เรื่องที่ 1,2,3,4,5 ใช้เวลา
5 วัน

2.1.3 ให้หมู่บ้านบ้านพรุ พักรายการรูปแบบสื่อพื้นบ้านเรื่องที่ 1,2,3,4,5 ใช้
เวลา 5 วัน

การทดสอบหลังการทดลอง

ใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันทดสอบประชาชนกลุ่มเดิม โดยใช้วิธีการเดียวกัน กับ การ
ทดสอบก่อนพักรายการ ซึ่งจะทำการทดสอบหลังจากพักรายการแล้ว 1 วัน

3. การให้คะแนน

ให้ 1 คะแนน เมื่อทำข้อสอบถูกต้องแต่ละข้อ ให้ 0 คะแนนเมื่อทำข้อสอบผิดหรือไม่ได้ทำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ มัชณิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และความแปรปรวน (SD²) ของคะแนนผลการรับสารที่วัดได้จากกลุ่มต่าง ๆ
2. วิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน โดยวิธีการของชาร์ทเลอร์ (Hartley)
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟค托เรียลสูมสมมูลโน้มเดลก้าหนด 2×3 (ระดับอายุของผู้พึงรายการ $\times$ การใช้รูปแบบรายการต่างประเภท)
4. ทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณ หลังจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนมีนัยสำคัญโดยใช้วิธีการของทูเก็ย (Tukey)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามสมมติฐาน โดยตั้งระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ดังนี้

1. วิธีเสนอรูปแบบรายการวิทยุจากห้องกระจายข่าว ด้วยรูปแบบบรรยาย สนทนา และสื่อพื้นบ้าน ส่งผลต่อการรับสารของประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = .002$) และเมื่อผู้วิจัยได้ทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison Procedure) โดยใช้วิธีการของ ทูเก็ย (Tukey) พบว่า การนำเสนอรายการวิทยุทั้ง 3 รูปแบบ ให้ผลแตกต่างกันเพียงคู่เดียว คือ รูปแบบสื่อพื้นบ้าน และรูปแบบบรรยาย โดยที่รูปแบบสื่อพื้นบ้านให้ผลต่ำกว่ารูปแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ส่วนรูปแบบสื่อพื้นบ้านกับรูปแบบสนทนาและรูปแบบบรรยายกับรูปแบบบรรยาย ให้ผลไม่แตกต่างกันค่อนข้างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ประชาชนในชุมชนที่มีระดับอายุต่างกันจะมีผลการรับสารจากการฟังรายการวิทยุจากห้องกระจายข่าวไม่แตกต่างกัน

3. รายการวิทยุรูปแบบบรรยาย สนทนา และสื่อพื้นบ้าน จะส่งผลไม่แตกต่างกันที่ระดับอายุ หรือไม่มีการวิเคราะห์ระหว่างอายุกับรูปแบบรายการต่างประเภท

อภิปรายผล

จุดประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ก็เพื่อศึกษาผลการรับสารของกลุ่มผู้พังที่มีอายุ 18-35 ปีกับกลุ่มผู้พังที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ด้วยวิธีเสนอรูปแบบรายการวิทยุประเทบรรยาย สันหนา และสื่อพื้นบ้าน ตลอดจนกิริยาawanระหว่างระดับอายุกับรูปแบบรายการต่างประเภท โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบจำนวน 3 สมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อโดยลำดับต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า วิธีเสนอรูปแบบรายการวิทยุจากห้องกระจายข่าวด้วยรูปแบบบรรยาย สันหนา และสื่อพื้นบ้านจะส่งผลต่อการรับสารของประชาชนแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏในตาราง 4 พบว่า มัชณิเมเลชคิตของคะแนนผลการรับสารจากการพัฒนารายการวิทยุทั้ง 3 ประเภท แยกต่างกัน และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติพบว่า ความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = .002$) สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล เนื่องจากรูปแบบรายการนี้ 3 รูปแบบ จึงมีการทดสอบเบรี่ยนเทียบพหุคูณ โดยวิธีการของ ทูเกียร์ (Tukey) ผลปรากฏว่าแตกต่างกันเพียงคู่เดียวคือ รูปแบบสื่อพื้นบ้าน และรูปแบบบรรยาย โดยรูปแบบสื่อพื้นบ้านส่งผลต่อการรับสารให้ดีกว่า รูปแบบบรรยาย ซึ่งผลการทดลองนี้สอดคล้องกับผลการทดลองของ พรหิพย์ โคสกุล (2523) ซึ่งได้ศึกษาเบรี่ยนเทียบประสิทธิผลของการเผยแพร่ข่าวสารการเกษตรทางวิทยุกระจายเสียง โดยรูปแบบบรรยาย และรูปแบบละครปราภ្យว่า รูปแบบละครมีประสิทธิผลในการให้ความรู้แก่ผู้ฟังได้ดีกว่า รูปแบบบรรยาย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า รูปแบบบรรยายเป็นรูปแบบที่รำเรียนการใช้เสียงพูดเพียงคนเดียวอาจทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากผู้ฟังเท่าที่ควรการรับสารจึงรับได้ไม่เต็มที่ โดยเฉพาะผู้ฟังในชนบท ซึ่งจากการวิจัยก็ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีมา (Ema, 1984) ซึ่งพบว่า รูปแบบรายการวิทยุที่ใช้เพื่อการพัฒนาชนบทนั้นต้องเป็นรูปแบบที่มีความหลากหลาย มีความลึกในเนื้อหา และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของผู้ฟัง

ส่วนสื่อพื้นบ้านซึ่งให้ผลการรับสารดีกว่ารูปแบบรายการประเภทอื่นนั้น ก็สอดคล้องกับกล้าสมครชากุล (2523) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า สังคมไทยโดยเฉพาะในชนบทต้องการเรียนรู้โดยวิธีธรรมชาติ คือ สอดแทรกความรู้ที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันผ่านทางสื่อพื้นบ้านที่มีลักษณะเหมือนกิจกรรมในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ศิริพรรดา สายวงศ์ (2531:81-84) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า

การนำความรู้ต่าง ๆ ผ่านทางสื่อพื้นบ้านในลักษณะการให้การศึกษาอกรอบบ้านสามารถทำได้ เพราะสอดคล้องกับกระบวนการการศึกษาตลอดชีวิต (Life long Education) และเข้ากับนิสัยของคนไทยได้เป็นอย่างดี ที่มีความรักสุก (Fun - loving) ชอบความบันเทิง จึงทำให้สามารถรับสารที่คิดมาพร้อมกับความสนุก ความบันเทิง ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้น ศิริพรวล ส่ายวงศ์ (2531:85) ยังศึกษาต่อไปพบว่าสื่อพื้นบ้านให้ได้ผลดีกับการประชาสัมพันธ์ แต่การวิจัยครั้งนี้พบว่า สื่อพื้นบ้านยังให้ได้ผลดีกับการให้ความรู้แก่ประชาชนอีกด้วย

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า ประชาชนในชนบทมีระดับอายุต่างกันจะมีผลการรับสารจากการฟังรายการวิทยุจากหอกระจายข่าวแตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 6 พบว่า มีชดิษฐ์เลขคณิต ของคะแนนผลการรับสาร ของกลุ่มผู้ฟังที่มีอายุ 18-35 ปี และ 35 ปีขึ้นไปไม่แตกต่างกัน และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติพบว่า ไม่มีนัยสำคัญ สมมติฐานจึงไม่ได้รับการยอมรับ การที่สมมติฐานข้อที่ 2 ไม่ได้รับการยอมรับอาจจะเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในระยะเวลาอันสั้น คือใช้เวลาในการทดลอง โดยให้กลุ่มผู้ฟังที่มีอายุ 18-35 ปี และ 35 ปี พังรูปแบบรายการวิทยุประเภทบรรยาย สนเทศ และสื่อพื้นบ้านเพียง 5 วัน จึงไม่สามารถวิจัยพบว่ารูปแบบรายการทั้ง 3 ที่ใช้ในการทดลองส่งผลต่อการรับสารของกลุ่มผู้ฟังที่ระดับอายุทั้ง 2 แตกต่างกัน หรืออาจจะเป็นเพราะว่าประชาชนทั้งสองระดับอายุมีความสนใจต่อการรับรู้ข่าวสารจากหอกระจายข่าวพอ ๆ กัน จึงรับสารได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญของการเผยแพร่ความรู้หรือข่าวสารทางหอกระจายข่าว เพราะประชาชนทั่ว ๆ ไปที่ระดับอายุต่างกันจะรับสารได้พอ ๆ กัน การพัฒนา ก็จะเป็นไปเท่าเทียมกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า รายการวิทยุรูปแบบบรรยาย สนเทศและสื่อพื้นบ้าน จะส่งผลแตกต่างกันที่ระดับอายุต่างกัน หรือมีกิริยาawan (Interaction) ระหว่างระดับอายุกับรูปแบบรายการต่างประเภท ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังปรากฏในตาราง 4 พบว่า กิริยาawan ไม่มีนัยสำคัญ นั่นคือไม่มีกิริยาawan ระหว่างระดับอายุกับวิธีเสนอรูปแบบรายการต่างประเภท แสดงว่ารายการวิทยุรูปแบบบรรยาย สนเทศ และสื่อพื้นบ้านให้ผลท่านองเดียวกันที่ระดับอายุต่างกัน ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 3 จึงไม่ได้รับการยอมรับ

การที่สมมติฐานข้อที่ ๓ ในได้รับการยอมรับก็อาจจะเป็น เพราะผู้วิจัยได้ทำการทดลองในระยะเวลาอันสั้น ถ้ามีการทดลองโดยใช้เวลาหรือจำนวนครั้งการจัดรายการวิทยุมากขึ้นกว่าเดิม อาจจะส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนได้ ทั้งนี้ เพราะชื่อนักจากการทดลองแสดงแนวโน้มให้เห็นว่ากลุ่มผู้พังอายุ ๑๘-๓๕ ปี รับสารได้ดีกว่าผู้พัง อายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ตัวอย่างเช่นท่าน แต่รับสารได้ดีกว่าตัวอย่างที่สื่อพื้นบ้าน ถึงแม้ว่าจะไม่มีนัยสำคัญตามและอาจจะเป็น เพราะว่ากลุ่มผู้พังที่มีอายุมากมีความผูกพันกับประเทศ และภูมิธรรมตั้งเดิม และได้เรียนรู้จากสื่อพื้นบ้านนานนานแล้วจึงเรียนรู้จากสื่อพื้นบ้านได้ดีกว่า ตลอดจนมีค่านิยมที่ต่อสื่อพื้นบ้านจึงให้ความสนใจและรับฟังเป็นประจำ หรืออาจจะเป็น เพราะว่ารูปแบบรายการประเภทบรรยายและสนเทศใช้ภาษากลางในการเสนอเนื้อหา ซึ่งชาวบ้านอาจไม่คุ้นเคยส่วนรูปแบบรายการสื่อพื้นบ้านใช้ภาษาท้องถิ่นในการเสนอเนื้อหาซึ่งผู้พังอาจจะมีความเคยชินต่อภาษาถิ่นมากกว่า จึงทำให้สามารถรับสารจากรูปแบบรายการสื่อพื้นบ้านได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. หัวเสนอแนะสำหรับผู้จัดรายการวิทยุเพื่อพัฒนาชนบท

1.1 จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า สื่อพื้นบ้านเป็นรูปแบบรายการวิทยุที่ส่งผลต่อการรับสารของประชาชนในชนบทได้ดีที่สุดในจำนวน ๓ รูปแบบที่เสนอออกอากาศในการวิจัยครั้งนี้ จึงควรนำรูปแบบรายการประเภทนี้ไปใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์และให้ข่าวสารความรู้แก่ชาวชนบทเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาความเป็นหมายได้

1.2 จากการวิจัยพบว่า รูปแบบบรรยายเป็นรูปแบบรายการวิทยุที่ส่งผลต่อการรับสารของประชาชนในชนบทได้ดีอยกว่าสื่อพื้นบ้าน เพราะฉะนั้นการใช้วิทยุเพื่อพัฒนาชนบทควรคำนึงถึงรูปแบบรายการให้มากที่สุด นอกจากการพิจารณาเลือกรูปแบบรายการแล้วควรคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น เพลง เสียงประกอบ ฯลฯ เพื่อให้รูปแบบบรรยายน่าสนใจขึ้น

2. หัวเสนอแนะสำหรับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานหอกระจายข่าว

2.1 จากการออกไปเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยพบว่า จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 936 หมู่บ้านในจังหวัดสังขละมีหมู่บ้านถึง 322 หมู่บ้านที่มีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านนับว่ามีจำนวนเกือบครึ่งหนึ่ง ซึ่งที่ได้เห็นว่าการบริการข่าวสารข้อมูลในชุมชนทำกำลังขยายออกในวงกว้าง จึงควรนีการเตรียมพร้อมในด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหอกระจายข่าว เช่น จัดอบรมเกี่ยวกับรูปแบบการจัดรายการเพื่อออกหอกระจายข่าวจัดอบรมแนะนำสำหรับผู้ดำเนินรายการ ตลอดจนการซ้อมปฏิบัติจริงเครื่องมือเครื่องใช้ในการออกหอกระจายข่าว เป็นต้น

2.2 รัฐควรรักษาประสิทธิภาพของหอกระจายข่าวให้คงอยู่และเพิ่มประสิทธิภาพของหอกระจายข่าวให้มากขึ้นและอย่างจริงจัง

2.3 รัฐควรจัดสรรงบประมาณสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผลิตรายการวิทยุประเภทต่าง ๆ ที่มีสาระประโยชน์ป้อนแก่หอกระจายข่าวและจัดหนุนเวียนรายการไปยังหอกระจายข่าวทุกแห่งอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

2.4 รัฐควรจัดสรรงบประมาณและมอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมีหน้าที่ดูแลในเรื่องของการซ้อมมำธูรย์เครื่องมือเครื่องใช้ในการออกหอกระจายข่าวโดยเฉพาะ เพราะเท่าที่พูดปรากฏว่า เครื่องขยายเสียงเสียงเปลี่ยนอย่างมาก ทำให้การบริการข่าวสารในชุมชนที่ต้องหยุดชะงัก การรับสารไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาผลของรูปแบบรายการประเภทอื่น ๆ อีกให้ครอบคลุมรูปแบบรายการที่ไม่ใช้กันอยู่

3.2 ควรศึกษาผลของรูปแบบรายการประเภทรายวัน สมหนาน และสื่อพื้นบ้านที่กลุ่มผู้ฟังที่มีเพศต่างกัน มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นต้น

3.3 ควรศึกษาผลของรูปแบบรายการประเภทสื่อพื้นบ้านแบบอื่น ๆ อีก เช่น มโนราห์ จำศักดิ์ หมอลำ ฯลฯ โดยพิจารณาเลือกให้เหมาะสมตามสภาพท้องถิ่น

3.4 ควรศึกษาผลของการรูปแบบรายการประเภทสื่อพื้นบ้านในวงกว้างออกไป เช่น ศึกษาผลของการใช้สื่อพื้นบ้านเพื่อการประชาสัมพันธ์กับการใช้สื่อพื้นบ้านเพื่อการให้ความรู้ เป็นต้น

3.5 ควรทำวิจัยที่ใช้ระยะเวลาในการศึกษาที่ยาวนานและต่อเนื่องเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รายการแบบต่าง ๆ ในระยะยาว

3.6 ความมีการวิจัยประเมินผลโครงการเกี่ยวกับหอกระจายข่าวที่ได้ดำเนินการอยู่ เพื่อการส่งเสริมและปรับปรุงการจัดรายการหอกระจายข่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น